

CHP’NİN SOLU

Önce, CHP’ye oy toplamak için solun bölünmüşlüğünden yakındılar. Kendi kavillerince solcu idiler; CHP’nin çok çok solunda. Ama verili koşullarda CHP’yi desteklemek, ona oy vermek gerekiyordu. Birinci gerekçeleri MC’nin her ne pahasına iktidardan gitmesiydi, ikinci gerekçeleri solun bölünmüşlüğü.

Saldırıları, cinayetleri, “can güvenliği” umudunu baş propaganda aracı yaptılar seçim dönemi boyunca. CHP gelecek, ana-babaların kaygıları, gözyaşları dinecekti. Her akşam çocukların okuldan dönüşlerini korkuyla beklemeyeceklerdi. Yurттаş sokakta rahatça, güvenlikle yürüyebilecekti. “Anarşi” ortamı kalkacak, özgürlük ortamı genişleyecek; “rahatça örgütlenme, gelişme olanağı bulunacak, sola, nurlu ufuklara doğru yelken açıp gidilecekti.” Bu arada “halktan yana” bir takım “hakça” işler yapılırsa o da iktidarın kazanımlar hanesine kaydedilirdi. Bu işlevleri yapacak CHP iktidarı sol için bir kademe, bir ara aşama olacaktı. Böylece, kendilerini CHP’nin çok çok solunda sayanlar için sorunlar adım adım, yağdan kıl çeker gibi çözülecekti.

Bunların hiç biri olmadı. Hiç birinin olmayacağını işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi TİP, çok öncelerden açık açık, tekrar tekrar söyledi, uyardı. Terörist olaylar da dahil, bütün sorunların kaynağı yapısalı. CHP ise, tüm “bozuk düzen” ve “düzen değişikliği” edebiyatına karşın, ne “düzeni” gerçekten değiştirmek niyetindeydi, ne de onu değiştirebilecek nitelikte bir örgüttü. İktidar sorunu parlamento dışı ve içi basit bir oy hesabı sorunu değildi. Gerçekten iktidar olabilmek için dayanılan sınıfın aktif desteğine gerek vardı. CHP ise geniş emekçi kitlelerin oylarını alıyor, ama oylarını aldıktan sonra onların politikada etkin, örgütlü güç olmalarını kesin istemiyordu. Oysa egemen sınıf büyük burjuvazi ve ortağı emperyalist güçler karşısına ancak işçi, emekçi kitlelerin örgütlü gücüyle çıkılabilir, karşı güçler geriletilebilirdi.

Bunun için Türkiye İşçi Partisi seçimlerden önce CHP’ye ortak bir platform üzerinde iş ve güçbirliği önerdi. Bunun için TİP seçimlere girdi, parlamentoda en etkin olabilecek partiler bileşimini gerçekleştirebilmeyi hedef olarak ortaya koydu. Parlamentoda işçi ve emekçi sınıfların ağırlığı duyurulabilmeli, CHP soldan denetlenebilmeliydi. Olmadı.

Kendilerini CHP’nin çok çok solunda sayıp da CHP’yi destekleyenler bu görüşlere hiç iltifat etmediler, başlarını kuma sokup gerçekliğe gözlerini kapayarak. Aralarında kalem sahibi olanlar tek bir satır yazmadılar işçi sınıfı partisinin dikkati çektiği, mücadelesini verdiği konular üzerine. Tam tersine, kızgındılar TİP seçimlere giriyor diye; ihanetti bu. Oyların hesaplanma yöntemini bilmeyenler, öğrenme zahmetine katlanmadan, TİP’in bilmem hangi illerde CHP’nin birer milletvekili daha çıkarmasını engellediğini bile iddia edebildiler.

Şimdi CHP iktidarından memnun değiller. Ama CHP avukatlığı sürüyor. Türki-

ye o denli köşeye sıkıştırılmıştı ki, manevra alanı kalmamıştı, hangi hükümet gelse aynı şeyleri yapardı, yapmak zorundaydı, filan filan...

Ama CHP'yi savunmaya bu kadarı yetmiyor. Soldan yakınıyor yine. Bu kez CHP'nin başarısızlığını solun üstüne yıkmak için. CHP'yi sağ denetliyor, onun için de CHP sağa kayıyor. Solun ağırlığı yok, soldan denetim yok. Bu durumda sol aklını başına toplayıp derleneceğine, toparlanacağına bölünüyor da bölünüyor. "Ülkenin umudu sol" böyle mi olmalıydı? Sokaklarda faşizm kol gezerken parlamentoda bir tek sosyalist temsilci yok. Birleşmeli efendim, sol birleşmeli.

Peki, bu yakınılan durumdan yakınanlara da bir sorumluluk payı düşmüyor mu? Solun CHP'yi denetleyecek ağırlıkta olabilmesi için, sosyalistlerin parlamentoda temsil edilebilmeleri için ne yaptılar? Hiçbir şey. Tam tersine, tek bir oy'un bile CHP'den başka bir yana gitmemesi için çırpındılar. Kitlelere ısrarla CHP'yi tek umut kapısı gibi göstererek, solun bölünmüşlüğü, güçsüzlüğü konusunu ağızda sakız yaparak CHP'nin solundaki gerçek umudu gözlerden uzak tutmaya çalıştılar. Yeni yeni bilinçlenen, sola yönelen kitlelere CHP'yi tek seçenek olarak ileri sürdüler. Bugün olanların olacağı önceden bir bir söylenmişti, şimdi yakınmak niye?

Sonra solun bölünmüşlüğünden bu kadar yakınıyor, üzülüyorlarsa -kendileri de CHP'nin çok çok solunda olduklarına göre- bu bölünmüşlüğü gidermek için harekete geçmeleri gerek, öyle hareketten uzak durup, yargıç kürsüsüne oturarak, ahkam kesmekle olmaz. İşçi sınıfının örgütlü politik hareketine katılmadan, katkıda bulunmadan gerçekten sol, sosyalist de olunmaz. "Sempatizan" olunur ancak. Düşünülenlerle yaşanan pratik özdeşleşmelidir. Temel kural bu.

CHP'nin solunda bunca parti var, hangisini seçelim, tavrı da ciddiye alınamaz. Sol, solculuk konusunda bu denli "duyarlı" ve "ilgili" olanlar, parti diye ortaya çıkmakla parti olunmadığını elbette bilirler, işçi sınıfının partisi olmanın ölçütleri var. Hangi partinin bu ölçütlere uygun, nitel ağırlığa sahip, ciddi, geleceği olan parti olduğunu da pekâlâ bilmektedirler. Ama CHP tutkunluğu ve avukatlığı bunu kabullenmelerine ve açıklamalarına engeldir.

Yalnız bu da değil. CHP tutkunluğu ve avukatlığının ardında kişisel "düzen" sorunu var. CHP ara aşamasından geçilerek "adım adım devrime gidilecek"se kişinin düzenine hanel gelmeyebilir. Hem kişisel düzenini koruyabilecek, hem en keskin solcu, devrimci kesilebileceksin. İlk kez sandala binen adam ne demiş? "Oh ne güzel! Hem otur, hem kay git."

Şu solun bölünmüşlüğü iddiası da şöyle bir varsayıma dayanıyor: "Sol" diye bir bütün var. Dar grupçu ayırımlardan, sürtüşmelerden ötürü parçalanıyor, bölünüyor. Bu gruplar bu dar kafalılığı, grupçu küçük hesapları bir yana bıraksalar sol bütünleşir. Oysa sol diye bir bütün yok. "Sol" içeriği ve kapsamı belirsiz, bulanık bir kavram. Çeşitli partiler, gruplar, akımların varlığı solun bölünmüşlüğü'nün bir sonucu değil. Toplumun çelişkileri, değişme halinde oluşu, sınıfsal konumları, zihinsel biçimlenmeleri farklı kişi ve kesimlerde farklı algılamalara, tepkilere yol açıyor. Burjuva ideolojisinin etkileri, kalıntıları, "keskin devrimci" laf kalabalığı örtüsü altında sürüyor. Bu duruma bir de provokatörler ve provokasyonlar eklenince tablo tamamlanıyor.

Sol'un değil, işçi sınıfı hareketinin birliğidir söz konusu olan. Sol'daki kargaşa-

nın temizlenmesi ve işçi sınıfı hareketinin birliğinin gerçekleşmesi ise, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin sol içinde egemen, sürükleyici hareket haline gelmesiyle olacaktır. Kimi politik gruplar giderek buna katılacaklardır, kimileri de güçlü ana akıntının ters yönünde küçük anafor akıntılar gibi kalacaklardır.

İşçi sınıfının ideolojik, politik, örgütsel birliği sorununun yanı sıra bir de ilerici demokratik güçlerin ve kuruluşların emperyalizme, faşizme ve gericiliğe karşı güç ve eylem birliği sorunu var. Bunu oluşturmada da belirleyici öge işçi sınıfı partisinin güçlülüğü, etkinliğidir. Yine de, solda yer alır görünen tüm grup ve kuruluşların böyle bir birliktelik içinde olmaları söz konusu değildir. Kimileriyle temel ilkeler açısından biraraya gelinemez; kimileri de bencil, tekil davranışlardan kurtulamadıkları için toplu, ortak çalışmaya gelemesler.

Denilebilir ki, bunlar, uzun vadeli işler, sorunlar ise güncel ve ivedi, öyle. Ama güncel ve ivedi sorunların bir çırpıda çözüm getirecek, ortalığı birden güllük gülistanlık edecek hazır reçeteleri yok. Kof umutlardan, işin kolayına kaçmaktan vazgeçip uzun vadeli hesaplar yapmak, hedefler koymak gerek. Ama bu “uzun vadeli”, işleri zamana, kendi akışına bırakmak demek değildir. Uzun menzilli bakış açısından güncel sorun ve gelişmeleri değerlendirip her günün gereğini bu çerçevede içinde günü gününe, tutarlılıkla ve inatla yerine getirmek demektir; günlük çalışmalarını birbirinden kopuk, günlük olaylara bağımlı olmaktan kurtarmaktır.

İşçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi TİP bu anlayış içinde çalışmalarını sürdürüyor.

Yürüyüş, Sayı 179, 12 Eylül 1978